

יחד כל הדרך

מחברים בין המרחב הגני והביתי

הצעה למפגש גננת-ילד במרחב הגני והורה-ילד במרחב הביתי

כתיבה: שרית איתן - מדריכה ארצית הורות וקהילה, האגף לגיל הרך

כיום ישנה הסכמה לגבי חשיבות הקשר בין המסגרת החינוכית והבית בכלל ובגיל הרך בפרט.

הורי הגן הם השותפים לדרך, קידום מערך היחסים עימם מהווה גורם מרכזי המשפיע על מהלך התפתחותו והצלחתו של הילד במערכת החינוך.

שותפות עם ההורים הוא מתפקידיה החשובים והמורכבים של מנהלת וצוות הגן. על-כן חשוב שבאופן עקבי ושטתי, החל מתחילת השנה ולאורך כל

שנת הלימודים תהיה השקעה בפיתוח יחסי שותפות אלו, שכן יש לכך השפעות ארוכות טווח על תפקודו, התפתחותו ורווחתו הנפשית של הילד.

שפת הלב - הצעה לפעילות במרחב הגני והביתי

משחק רביעיות שפת הלב

שפת הלב

רציונל לפעילות

מרגע היוולדו זקוק הילד לאהבה ולהיקשרות רגשית כדי לשרוד, לצמוח ולהתפתח. אהבה מעניקה לילד ביטחון, תחושת שייכות, ומשמשת כקרקע יציבה שממנה הוא יכול לחקור את העולם. ילדים נולדים עם היכולת לחוות אהבה ולהרגיש אותה, אך ההבנה של מהי אהבה ואיך מבטאים אותה מתעצבת לאורך השנים דרך חוויות, קשרים ודוגמאות מהסביבה הקרובה. זהו תהליך הדרגתי שמתחיל בשנות החיים הראשונות ומבוסס על קשרים רגשיים עם ההורים, בני המשפחה, חברים, בעלי חיים ועוד...

שיח רגשי עם על אהבה מעניק לילדים כלים לבניית קשרים חיוביים עם הסובבים אותם, מפתח יכולת אמפתית, חמלה, ומסייע בהבנת רגשות.

גננת יקרה,

יום המשפחה הוא הזדמנות לחקור יחד עם הילדים את המושג אהבה ולשוחח על הדרכים המגוונות לבטא ולהרגיש אהבה.

בפעילות המוצעת לך, נעזר בתיאוריה שפיתח ד"ר גארי צ'פמן **חמש שפות האהבה**, באמצעותה יכירו הילדים בדרך משחקית באמצעות משחק רביעיות דרכים שונות ומגוונות להביע ולקבל אהבה.

הפעילות מומלצת לעבודה בקבוצה קטנה ומצורפת הצעה לפעילות במרחב הביתי הורה – ילד במטרה לחזק את הקשר המשפחתי ואת הקשר בין המסגרת החינוכית והבית.

שפת האהבה - פעילות בקבוצה קטנה

הנחיות לצוות הגן

- הפעילות מומלצת למפגש בקבוצה קטנה סביב שולחן או על שטיח קטן.
- על-מנת להבין את המושג אהבה באופן מוחשי כדאי לשוחח עם הילדים על המושג ולסייע להם לזהות את הדרכים שבהן הם חווים ומביעים אהבה, כמו: חיבוק, מילה טובה, מתנה, משחק משותף ועוד.
- כדאי להתחיל את השיח מהחוויה האישית של הילדים, תוכלו לשאול:
"מי אוהב אתכם? איך אתם יודעים שהוא אוהב אתכם?"
"את מי אתם אוהבים? כיצד אתם מביעים אהבה?"
- אפשר להציע לילדים לצייר, או ליצור קולאז' של דמות שהם אוהבים ולספר לחברי הקבוצה כיצד הם מביעים את אהבתם אליו. לדוגמא: אני אוהבת את אמא, אני מחבבת אותה, נותנת לה נשיקה... אני אוהב את הכלב שלי, אני יוצא איתו לטיול....
- אפשר לרכז את כל הדרכים שהילדים הציגו ולמיין אותן יחד עם הילדים על פי הקטגוריות של ד"ר גארי בתיאוריה של שפת האהבה: מילים מחזקות / זמן איכות / מגע פיזי / מתנות קטנות / מעשים-עזרה.
- תוכלו להמשיך וללמוד על הדרכים להביע ולקבל אהבה באמצעות משחק רביעיות (מצ"ב או ליצור משחק כזה) המבוסס על התיאוריה של שפת האהבה.
- כדאי להכיר לילדים את הקלפים בטרם תתחילו לשחק. תוכלו לפזר אותם על השולחן, לבקש מכל אחד לבחור קלף או שניים ולספר מה רואים / מבינים מהקלף.
- אפשר לבחור בכל פעם קלף מקטגוריה להציג את המאפיין ולשאול את הילדים:
"כיצד ניתן להראות אהבה באמצעות מילים מחזקות? מתנות?..."
- כדאי להסביר לילדים בקצרה על כל קטגוריה ולהדגים באמצעות קלף אחד מהקטגוריה. לדוגמא: זמן איכות - קריאת ספר, מתנות - פרח וכו'...
- כדאי להסביר את כללי המשחק ולהדגים.
- בסיום אפשר לשאול את הילדים: "האם תוכלו להציע דרכים נוספות להביע אהבה?"

דגשים והצעה להרחבה

דגשים

- אהבה היא אוניברסלית: כולם חווים אותה, מבטאים אותה וזקוקים לה.
- אהבה היא רגש המחבר בין אנשים.
- אפשר לבטא אהבה בצורה פשוטה וטבעית: מילים, מעשים, מחוות....
- כל אחד מביע אהבה בדרכו המיוחדת, אין דרך "נכונה" או "לא נכונה".
- לכל אחד יש העדפה כיצד לקבל אהבה.

הרחבה –

- תוכלו ליצור משחק רביעיות בעצמכם עם איורים שהילדים יציירו, יצרו (בקובץ הקלפים מצורפים קלפים ריקים להדפסה) או ליצור איורים באמצעות כלי בינה מלאכותית בהמשך להצעות מהשיח שקיימתם עם הילדים (מצורף הסבר בהמשך).
- תוכלו להציע לילדים לבחור פעולה אחת מתוך קלף וליישם אותה בבית עם המשפחה, או עם חבר/ה ולשתף במפגש הבא כיצד הרגישו.
- תוכלו להמשיך לחקור ולהטמיע את המושג אהבה באמצעות שירים במהלך הפעילות בגן - בזמן מפגש, משחק חופשי ובזמן מעבר בין פעילויות בשגרת היום.

הצעות לשירים העוסקים באהבה

- יהונתן גפן/ אני אוהב שוקולד
- יהודית רביץ / גוף
- חווה אלברשטיין / כל שעה נשיקה כל שעתיים חיבוק

פרומפט ליצירת איורים קלפי רביעיות - שפת האהבה

מדריך לצוות / הורים

- האיורים במשחק הרביעיות המצורף לפעילות זו נוצרו באמצעות כלי בינה מלאכותית (chat gpt) תוכלו ליצור איורים בכלי בינה נוספים לבחירתכם.
- התחילו בתיאור כללי ואחר כך פרטו במדויק מה תרצו שיופיע באיור: "אני רוצה ליצור איור של... חיות/ילדים/הורה-ילד...המבטא...."
- מה עושות הדמויות: תארו פעולה ברורה שמתקשרת לקטגוריה (למשל, נתינת מתנה, חיבוק, משחק משותף) ובמי להתמקד: דמות מסוימת / רקע..
- גודל הדמויות: הסבירו דמויות באותו גודל, גובה, שונות, דמות גדולה /קטנה וכו..
- הבעת רגשות: הוסיפו איזה רגש תרצו שהדמויות יביעו : שמחה, חום ואהבה....
- תארו את הרקע: טבע, גן משחקים, בית, סביבה או סביבה אחרת לבחירתכם.
- בחרו סגנון: ריאליסטי, ידידותי לילדים, בדיוני ועוד..
- התאימו לקהל היעד - איורים המיועדים לילדים בגיל הרך (3-6).
- צבעים: ציינו אילו צבעים תרצו שיהיו דומיננטיים באיור: רכים, בולטים, או ציינו צבע. הדגישו מהי מטרת האיור – ביטוי של אהבה, קשר וחיבור....

דוגמאות לניסוח פרומפט

- "מילים מחזקות": צור לי איור של שני ילדים קטנים, בגילאי 3-6, יושבים על ספסל בגן. ילד אחד אומר לחברו: "איזה יופי ציירת!" וחברו מחייך בשמחה. הסצנה צבעונית וידידותית לילדים, עם רקע גן ילדים, בצבעי פסטל.
- "זמן איכות": צור לי איור ריאליסטי של שועל קטן וארנב יושבים יחד על הדשא, משחקים באבנים קטנות, הסצנה חמימה ומותאמת לילדים בגיל הרך, עם רקע של טבע, בצבעי ירוק וחום בהיר.
- תוכלו להמשיך ולדייק את האיור במידת הצורך על ידי כתיבת הנחיות נוספות, בהצלחה.

שפת האהבה - משחק רביעיות

הצעה להורים

במהלך הימים האחרונים למדנו בגן על המושג **אהבה**, שוחחנו על האנשים שאנחנו אוהבים ושאוהבים איתנו והכרנו את הדרכים השונות להביע ולחוות אהבה באמצעות התיאוריה של גארי צ'פמן "שפות האהבה".

שפות האהבה הן חמישה ערוצים מרכזיים שבאמצעותם ניתן להביע אהבה: מילים מחזקות, זמן איכות, מתנות, שירותים ועזרה, מגע פיזי.

העמקנו והכרנו את חמשת הערוצים באמצעות משחק רביעיות באמצעותו הילדים נחשפו למגוון הדרכים שהם מביעים וחווים אהבה.

את מוזמנים להמשיך את השיח בנושא גם במרחב הביתי, תוכלו לבחור בכל פעם שפת אהבה אחת ולשוחח עם ילדכם כיצד ניתן להביע אהבה בדרך זו בבית.

דוגמאות לפעילות מעשית לכל שפה:

מילים מחזקות: ההורה והילד יכתבו או יגידו אחד לשני משפטי אהבה ומילים טובות: "כיף לעשות דברים יחד", "אני אוהב אותך"....

זמן איכות: חשבו יחד או הציעו פעילות משותפת: קריאת סיפור, בישול, ציור משותף...

מתנות: בקשו מילדכם להכין מתנה סמלית לאחד מבני המשפחה: ציור, פרח, אבן מקושטת. גם אתם יכולים להפתיע במכתב, ציור, מאכל אהוב, מתנה קטנה..

שירותים ועזרה: הזמינו את ילדכם לעזור במטלות הבית: סידור השולחן לארוחת הערב והדגישו כיצד העזרה מבטאת אהבה.

מגע פיזי: הקדישו זמן לחיבוקים, טפיחות על הגב, או "כיף" קטן בסיום המשימה המשותפת. צרו לבבות קטנים עם הידיים ושחקו במשחקי מגע.

- אתם מוזמנים להמשיך את השיח באמצעות משחק רביעיות המצורף, או להכין משחק רביעיות מותאם למשפחתכם. לצייר איורים או ליצור איורים באמצעות כלי בינה.
- זוהי הזדמנות לחזק את הקשר המשפחתי וליצור רגעים משמעותיים ומיוחדים.
- עודדו את ילדכם לשתף את החוויה בגן ולספר כיצד מביעים אהבה אצלם בבית.

